קד: טבול יום פרק שנים עשר זבחים

לא מחשבה הוא דלא פסלה אבל ליגה פסלה. תימה דבריש הוליאו לי (יומא דף מח.) בעי רב פפא מיסב בחפיצת קטרת מהו ת"ש הוסיף רבי עקיבא הקומץ והקטרת כו' מדפסיל בטבול יום פסולה [לח] נמי מליגה ומדפסלה ליגה פסלה נמי מחשבה ולא דמי דהכא וי"ל דהתם דבאכילת מזבח מה לי מחשבה מה לי ליגה אבל הכא בנסר פרים הנשרפין [לט] ות"ת היכי פסלה מחשבה בקטרת הא תנן לעיל בפרק כ"ם (דף מב:) דקטרת ולבונה אין בהן משום פיגול וי"ל דנהי דבכרת ליכא מחשבה מיהא פסלה מידי דהוה אחטאות הפנימיות לרבי שמעון דאמר בפ"ק (לעיל יד.) מודה היה רבי שמעון לפסול מק"ו משלא לשמו ובקטרת נמי אהני ג"ם דמלא מלא ממנחה והתם הקשה בקונטרס אמאי הוצרך לדקדק מטבול יום הוה ליה לאתויי ממתני' דמעילה (דף י.) דקתני בהדיא הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמוסר כיפורים ובלינה ומירץ רבינו יב"ח משום דהכיא מיירי בקטרת דכל הסנה דקתני קדשו בכלי והוה דמיקדש בכלי פסלה ביה ליה אבל התם בקטרת דיום הכיפורים דעיקרה אינה בכלי אלא משום דלא אפשר כדאמר התם לעיל והא [מ] אמרי' דלא מיפסלה בלינה אבל הכא דהיא עקיבא משמע דמיירי בכל קטרת ועוד י"ל דהכיא דמעילה איכא לאתויי מדרבנן וכן [מא] מתיבינן עליה משום פיגול ומעתה הוה אמינא מכח מרלות כמו [מב] אכל אוכלין טמאין ושתה משקין טמאין ושתה רביעית יין ונכנס למקדש ושהה כדי אכילת פרס מייב דהיינו מדרבנן דפסול גויה [הוי דרבנן] כדאמרינן בפרק בתרא דיומא (דף פ:) אבל הכיא דר' עקיבא פשיטא לאוריתא [מג] מדפסל עבול יום ע"י ליכוף אלי מדרבנן לא הוה מתמיהינן [מד] נמי הא' פסול על ידי ליכוף ות"ת והיכי דייק מדפסיל עבול יום פסלה נמי ליגה והא משמיתה מתמצית נפסלת בעבול יום וליגה לא פסלה עד שתגמר ממתה כדאמר פרק קמא דזבחים (דף יח.) וי"ל הכא דנפסלת בעבול יום [מה] היינו מדרבנן:

שיצא רובו במיעוט אבר. פי' בקונטרס דמיבעיא ליה לענין טמא [מו] המתעסק בהן וקשה דבסוף פרק בתרא (דפסחים פה:) אמרינן המוליא בשר פסח שאין אוכל כאוכל. וכן מרבה בזבחים בסיפ שבעל יום הדיר הפרוש הפרה ופרים ובר ופרוך בשלמא ר"מ ובר' ומשני אין צריכין הכשר שומאה מקומם אחר. פי' נהי דהאי דפוסו לטמא שומאה חמורה אין צריכין הכשר שומאה, אבל הכשר אוכל בעי ומש"ה שעיר המשתלח דלא חזי לאכילה שהוא חי לא מטמא. והשתא פליגי דרש סבר דמה שפיסו לטמא שומאה חמורה מועיל ליחשב אכילה, ורבנן סברי דפוסו דפרים דוקא מטמא ולא שעיר המשתלח משום דאינו מועיל ליחשב אוכל (תוס' ריש פ"ק ע"ב); ויש כאן דעת אחרת לקצת הפפרשים שהם סוברים דכל שפוסו לטמא שומאה חמורה אע"פ שאינו אוכל, מטמא טומאת אוכלין כו'. וההיא דטבול יום הכי פירושה כי אתא רב דימי אמר אמרי' במערבא צריכין הכשר שומאה ממקום אחר כלומר לדברי חכמים הא תנא דבי רבי ישמעאל לא שייכא הכא, שאלו אין פוסק לטמא שומאה חמורה כיון שאין

מיעוטא דאבר: [מז] שדינן ליה (בחולין:) יז) כמתה"י וד"ו דאבר: יח) כמ"ל נוסף מהרו: יט) אוחן. את הנשרפין כל"ל (ישר"מ: כ) מתה"י במוטות להוציאן לבית שריפתן והסמ"ד (חתיבות) לקמן יליף לה ליתא שם). וכ"ה בר"ע"ב, וכ"כ בס"מ: כא) ל"ל דגמרה (שר"מ) כב) ל"ל ומגן (שר"מ: כג) ל"ל כגון בשר עולה (שר"מ): כד) מזבח או בשר קדשי קדשים שהן לאכילת אדם. אבל הני דלשריפה קיימי לא מהניא בהו ליגה דלא אשכחן לה כו' כל"ל (שמכ"ר). (וכל"ק וה"ק דלא אשכחן ליגה כו'): כה) להקטירן (בחולין. שמכ"ר): כו) כבשרן (בחולין. שמכ"ר): כז) בפ"ק (שר"מ): כח) לענין ליגה בבשר קאבר (שר"מ), וכתה"י לענין ליגה בשר קאמר: כט) בפ"מ וכ"ס נוסף וכדאי לקדם בה דשריפה בעזרה בשאר פסולים מיירי דלא בפסולו יוצא. והס"ד (ועי' גלי קה"י שהגיה כפ"מ בחתה 'קודם פסולים' ל"ל 'אחר זריקה' ומ"ש 'כשאר פסולים' ר"ל בפסול עומד. והמכוון כזה ליישב קושית הגרע"א בגלה"ש ע"ש. אך כאמור כפ"מ אותה כלפון הפ"מ): לא) רובן במיעוט אבר. מיעוט אחד דכר כל"ל (שר"מ. בחתיבין): לב) ס"מ יציאה ראם נטמא שורפו בחוץ לחרי אז לא דכר: (כ"ר פ"ש). ועי' תוס': לג) אז לא יציאה היא דאמרינן שדי כרי כל"ל (שר"מ. בחתיבין): לד) דאבר שיצא לחוץ בחר כרי כל"ל (צ"ק): לה) פסלה נמי ליגה כל"ל (ג"ר. צ"ק): לו) כ"ל חוסיף כלן נהי דליגה פסלה בהי: לז) ל"ל דהוי (שר"מ. צ"ק): לח) וכן הא דקתני כיסא וחיריבן עליה כרי כל"ל (צ"ק): לט) ל"ל דמדאוריתא (ג"ש): מ) מחנרינן כולי האי לפסול על ידי צירוף כל"ל (ג"ש): מא) ל"ל לטמא (ג"ש): מב) ל"ל דלא (בחתיבין):

א היו סובלין אותו [מג] במוטות [מד] יצאו הראשונים חוץ לחומת העזרה והאחרונים לא יצאו הראשונים מטמאין בגדים והאחרונים אינן מטמאין בגדים עד שיצאו [מה] יצאו אלו ואלו מטמאין בגדים [מו] רבי שמעון אומר [מז] אינן מטמאין עד שיוצת האור ברובן ניתך הבשר אין השורף מטמא בגדים: **גמ'** [מח] מאי בירה אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן מקום יש בהר [מט] הבית ובירה שמו ור"ל אמר כל הבית כולו קרוי בירה שנאמר (ואל) [נ] הבירה אשר הכינותי אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוה [נא] שלשה [נב] בית הדשנין הן בית הדשן גדול היה בעזרה ששם שורפין פסולי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים ופרים הנשרפין ושעירים הנשרפין שאירע בהן פסול קודם זריקה [נג] ובית הדשן אחר היה בהר הבית ששם שורפין פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול אחר זריקה ובמצותן חוץ לשלש מחנות תני לוי שלשה בית הדשנין הן בית הדשן גדול היה בעזרה ששם שורפין פסולי קדשי קדשים ואימורי קדשים קלים ופרים הנשרפים ושעירים הנשרפים שאירע בהן פסול בין קודם זריקה בין לאחר זריקה ובית הדשן אחר היה בהר הבית ששם שורפין פרים הנשרפין ושעירים הנשרפין שאירע בהן פסול ביציאתן וכמצותן חוץ לשלש מחנות בעי רבי ירמיה [נד] לינה מהו שתועיל בפרים הנשרפים ובשעירים הנשרפים מי אמרינן כי מהניא לינה בבשר דבר אכילה אבל הני דלאו בני אכילה נינהו לא או דלמא לא שנא אמר רבא הא מילתא איבעיא ליה לאביי [נה] ופשטנא ליה מהא [נו] ושוין [נז] שאם חישב באכילת פרים ובשריפתן שלא עשה כלום מאי לאו מדמחשבה לא פסלה לינה נמי לא פסלה ודלמא [נח] מחשבה הוא דלא פסלה אבל לינה פסלה תא שמע [נט] פרים הנשרפים ושעירים הנשרפין מועלין בהן משהוקדשו נשחטו הוכשרו ליפסל בטבול יום ובמחוסר כיפורים [ס] ובלינה מאי לאו לינת בשר לא לינת אימורין והא מדקתני סיפא [סא] כולן מועלין בהן בבית הדשן עד שיותך הבשר מדסיפא בשר רישא נמי בשר מידי איריא סיפא בשר רישא אימורין תא שמע דתני לוי שאירע בהן פסול ביציאתן מאי לאו [סב] לינה [סג] לא [סד] פסול טומאה ופסול יציאה [סה] בעי ר"א [סו] יציאה [סז] מהו שתועיל בפרים הנשרפים ושעירים הנשרפים מאי קמיבעיא ליה א"ר ירמיה בר אבא [סח] אליבא דמ"ד [סט] עדיין לא הגיע זמנו לצאת מי אמרינן ה"מ בשר דאין סופו לצאת לצאת חובה [עא] אבל הני דסופן לצאת לצאת חובה לא או דלמא ה"נ [עב] לא הגיע זמנו לצאת ת"ש דתני לוי שאירע [עג] בו פסול ביציאתן מאי לאו פסול יציאה לא [עד] פסול טומאה ופסול לינה בעי רבי אלעזר פרים הנשרפים ושעירים הנשרפים [עה] שיצא [עו] מהו [עז] הך מיעוטא דאבר בתר רובא שדינן ליה והא לא נפקא ליה או דלמא בתר רובא דבהמה שדינן [עח] פשיטא דלא שבקינן רובא דבהמה ואזלינן בתר רובא דאברים [עט] אלא [פ] שיצא חציו ברוב אבר [פא] האי מיעוטא דאבר

גמ' [פב] לא סבור טומאה ופסול יצאה. הא דנקיט פסול יליף מלמ"ד טומאה הוקרב ליגור ליש טומאה. וק"ל דאין נפרש מה דאמר לי נפסל אחר זריקה פריטי בגזרה מה פסל משמת לה אם אין לי פסול ליגה יצא נשאר רק פסול יוצא ומתמילא הוי נפסל ליגלתו דבריתמו כבריה. שם יצאה מהו שתעיל בפרים. עיין ירושלמי פרק ו' דיומא הלכה ד:

לקיטים

ציר הכשר טומאה מסקנא אחר. [פג] ריש רבה שפיסו לטמא טומאה חמורה לא מהני אלא לענין זה דחשבינן ליה כאילו הוכשר כמים וכאילו נגע בשרץ אבל אין מועיל לעשות שאין אוכל כאוכל. וכן מרבה בזבחים בסיפ שבעל יום הדיר הפרוש הפרה ופרים ובר ופרוך בשלמא ר"מ ובר' ומשני אין צריכין הכשר טומאה מקומם אחר. פי' נהי דהאי דפוסו לטמא טומאה חמורה אין צריכין הכשר טומאה, אבל הכשר אוכל בעי ומש"ה שעיר המשתלח דלא חזי לאכילה שהוא חי לא מטמא. והשתא פליגי דרש סבר דמה שפיסו לטמא טומאה חמורה מועיל ליחשב אכילה, ורבנן סברי דפוסו דפרים דוקא מטמא ולא שעיר המשתלח משום דאינו מועיל ליחשב אוכל (תוס' ריש פ"ק ע"ב); ויש כאן דעת אחרת לקצת הפפרשים שהם סוברים דכל שפוסו לטמא טומאה חמורה אע"פ שאינו אוכל, מטמא טומאת אוכלין כו'. וההיא דטבול יום הכי פירושה כי אתא רב דימי אמר אמרי' במערבא צריכין הכשר טומאה ממקום אחר כלומר לדברי חכמים הא תנא דבי רבי ישמעאל לא שייכא הכא, שאלו אין פוסק לטמא טומאה חמורה כיון שאין

מסורת הש"ס

א) פסחים פה: ת"כ אחרי פרשה ה היו, ירושי יומא פ"ו היו. **ב)** יומא מ: תוספ' שם פ"ג הי"א. **ג)** יומא כ. ירושי פסחים פ"ו ה"ח. **ד)** [לעיל לח.] עי' ירושי יומא שם. **ה)** מעילה ט. לעיל לה.: **ו)** ירושי שם. **ז)** לעיל פט:, **ח)** חולין ע., **ט)** [כריתות יב:]. **י)** [פי' הכוס דבטעות דמקמתם, וע' בתו' יומא מח. ד"ה מדפסלו ביתר ביאור], **כ)** עי' שבת צב. וברש"י ד"ה אבל מליאה.

מוסף רש"י

היו סובלין אותן במוטות. פרים הנשרפים כגון פר ושעיר יה"כ ופר העלם דבר ופר כהן משיח, הנשרפין חוץ לג' מחנות (פסחים פה:) הבירה אשר הכינותי. אמר ומנתי לה מקום נוכן תבונה לבניתה בו, ודוד קאמר ליה לשלמה קרא בדברי הימים (ראשון ב:) פסולי קדשי קדשים. כגון מנחה ושלמים ואשם שנטמאו או נפסל דמן, ומעמה שלא נקטר קומקה, ואימורי קדשים קלים שנטמאו, ודאוקמא נמוק הני שנתלינן בחוץ חומת העזרה, אבל שאר פסולי קדשים קלים שנתלינן בכל העיר אף שנרפון אם נפסלו חוץ לעזרה הן, והכי נמי תנן בתו' שנרפין (פסחים מט.) שוהקן לפני הבירה וכייש חוץ לעזרה ושם היה בית הדשן לכך (פסחים כד ושרשין). ר"ש חכמים שנתלין בפ' כ"ם, הרבנן תמרי פיגול שהא דפרים הנשרפים ר"ש אומר כל שאינו על מזבח שמתלין בקלפים אין מייבין עליו משום פיגול, ואין אדם מיבב בתחת מעבודות הדם לאכול מן הפרים למחר אלו לזריקן בבית הדשן כגון שהלינו למחר לא עשה כלום, דמחשבת אכילה לא מהניא כלום, דדבר שאין דרכו לאכול היום, ומחשבת שריפה נמי לא, דתחשבת אכילה מזבח קריב דתמנא, אבל שריפה לאו אכילה היא, ומ"מ בתמרינן דפרקין דלעיל חיבב אחלבלבו אם לתחר פיגול, הני מילי דחשיב בלשון אכילה כלפיקר המם (לעיל לה.) פרים הנשרפים ושעירים הנשרפין. הן קדשי קדשים ואין בהן איבר לבהנים ובהנים ובהמת דמן קונמן לפיגול אם חישב עליהן בשעת שחיטה וכיון דלית בהו איבר לבהנים בעת בכית הדשן, בתקום שריפתן (מעילה פ.): הוכשרו ליפסל. שהקנו לקנוי פסולין מלגו, בטבול יום ובמחוסר כפורים. אם נגעו בהן (לעיל לה.) עד שיותך הבשר. עד שיתפצל הבשר שנעשה אפר הכיריו מלגמן (מעילה שם): יציאה. חוץ לעזרה מהו שתעיל כדרך שפוסל כל הקדשים שאם יצאו נפסלין ביוצא (שם: לעיל ב.):

שינויי נוסחאות

א) ל"ל אותן (ישר"מ, וכ"ה בחשובות): **ב)** שקיצאו, יצאו אלו ואלו, אלו ואלו מטמאין כו' (שמכ"ר, וכ"ה בחשובות): **ג)** אומר אלו ואלו אינן מטמאין בגדים עד שיצאת האור כו' (שמכ"ר, וכ"ה בחשובות): **ד)** ל"ל בירושלים (פרי"ה): **ה)** בס"מ וכ"ל נוסף אמר רב: **ו)** בכל מתה"י וס"מ רבי אלעזר (ר"ס): **ז)** בכל מתה"י לאמר, ועי' תוס' לעיל נ ע"א ד"ה אמר (ר"ס): **ח)** תיבת דלמא נמחק, ול"ל לא (ש"ס, וכ"ה בחשו'). ובכ"מ לא דלמא: **ט)** לאו פסול לינה כל"ל (ישר"מ): **י)** בכ"ל נוסף דלמא, ועי' רש"י ד"ה לא פסל כו': **יא)** תיבת חובה דהכא דנסמוך ליתא בכתה"י ודפ"מ, והסיפרן בה"ר עפ"י פירוש רבינו (ר"ס) ועי' שם: **יב)** ל"ל הני דבי נמי (ר"ס): **יג)** שאירע בהן פסול בציאתן כל"ל (ישר"מ, וכ"ה לעיל בסמוך): **יד)** שיצאו רובן כל"ל (ש"מ): **טו)** בכ"ל ת"ו ר"ל מהו הך רובא דאבר בתר מיעוטא שדינן ליה והא נפקא ליה דכו', ותתר"ב מפיס ואזלינן בתר

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com